

Äidinkielen opettajain liitto
Hallituskatu 2 B, 3 krs.
00170 Helsinki

Tuntijakotyöryhmälle

Äidinkieli ja kirjallisuus – koulun tärkein tieto-, taito- ja taideaine

Perusopetuksen tuntijakoa uudistettaessa äidinkieltä ja kirjallisuutta tulisi vuosiluokille 7–9 sijoittaa 12–13 tuntia. Aineenopettajan tulee siis antaa aiempaa suurempi osa aineen opetuksesta. Nykyisessä tuntijaossa ja opetussuunnitelmien perusteissa oleva 5. luokan jälkeen sijoitettu nivelvaihe sijoittuisi luontevasti vuosiluokkien 6 ja 7 väliin, jolloin opetus pääosin vaihtuu luokanopettajalta aineenopettajalle.

Kielenkäyttö- ja vuorovaikutustaitojen systemaattinen harjaannuttaminen edellyttää opetukselta laajaa kielikäsitystä ja pedagogista taitoa kytkeä tiedot kielen käytön taitoihin. Luku- ja kirjoitustaitojen ohjaaminen vaatii syvää aineenhallintaa sekä näkemyksellistä kielen ja kirjallisuuden pedagogiikkaa.

Aktiivinen kansalainen tulkitsee ja käyttää kieltä monipuolisesti

Riittävä kielen hallinta ja hyvät viestintätaidot ovat jokaisen suomalaisen keskeisiä kansalaistaitoja. Selviytyäkseen sirpaleisessa mediamaailmassa sekä työelämän ja ympäröivän yhteiskunnan muutoksissa jokaisen tulee hallita hyvin oman äidinkiellensä käyttö erilaisissa viestintätilanteissa. Monipuoliset argumentointitaidot, tiedonhankinta ja -hallintataidot, mediataidot sekä kriittinen lukutaito ovat äidinkielen ja kirjallisuuden keskeistä oppisisältöä.

Vuorovaikutustaitoinen osaa verkostoitua

Niin työelämässä kuin muillakin elämän alueilla monialaiset vuorovaikutustaidot ja kyky verkostoitua muun muassa yhteisöllisen median avulla ovat entistä tärkeämpiä. Verkostoihin osallistuminen vaatii ryhmässä toimimisen taitoja, rohkeutta vaikuttaa yhteisiin asioihin sekä tilanteeseen sopivan kielen hallintaa. Kielitiedon, vuorovaikutustaitojen ja kirjallisuuden opetus vahvistaa oppijan omaa identiteettiä ja kasvattaa eettisyyteen, suvaitsevaisuuteen, monikulttuurisuuteen ja oman kulttuuriperinnön arvostamiseen.

Oppimaan oppiminen lisää elämänhallintaa

Monipuoliset opiskelutaidot lisäävät oppijan elämänhallintaa. Ongelmanratkaisutaidot ja kyky kriittiseen ajatteluun ovat kaiken opiskelun perusta ja auttavat kohtaamaan oman elämän ja yhteiskunnan muutoksia. Äidinkielen ja kirjallisuuden tunneilla hankitaan tehokkaita oppimaan oppimisen taitoja ja identiteettiä rakentavan itseilmaisuuden taitoja.

Hallitusohjelman tavoitteena on vahvistaa taito- ja taideaineiden asemaa. Sana- ja teatteritaide osana äidinkieli ja kirjallisuus -oppiainetta tukevat tätä tavoitetta. Äidinkieleen ja kirjallisuuteen tulee näistä yleistä varata vuosiluokilla 7–9 vähintään 12–13 tuntia.

Helsingissä 27.11.2009

Äidinkielen opettajain liiton puolesta

Mervi Murto
Puheenjohtaja

Tiedoksi: Eduskunnan sivistysvaliokunta